

Discussiestuk ledenbijeenkomst

22 OKTOBER 1988

- 1: Blootfoto beleid.
- 2: Vervolgingsbeleid artikel 247.
- 3: Perspektief voor de belangenorganisaties.

Blootfotobeleid.

De wet noemt geen verbod op het vervaardigen van afbeeldingen van seksuele gedragingen, van personen beneden de 16 jaren, wel van het in voorraad hebben en verspreiden.

We gaan ervan uit dat mensen uit de O.K. weten dat de afbakening van het begrip "seksuele gedraging" nog in de rechtspraak moet plaatsvinden.

Wij bedoelen echter in dit stuk foto's e.d. waarover ieder het eens kan zijn dat er van seksuele gedragingen sprake is (b.v. jongetje neukt meisje).

Officieren van justitie sturen erop aan foto's als bewijsmateriaal in ontuchtzaken te gebruiken.

Foto's (bedoeld worden ook films en video opnames) gaan naar de C.R.I. waar ze vergeleken worden met het bestaande materiaal en opgeslagen worden voor eventuele latere bewijsvoering in andere zaken.

Bij het maken van foto's moet men daar op bedacht zijn.

Belangrijk is ook in hoeverre de afgebeelde persoon zeggenschap heeft (gehad) bij de gemaakte foto's.

De ouderlijke macht speelt hier een rol als de jongere wel, maar de ouders geen toestemming geven.

Het verveelvuldigen en verspreiden van deze foto's is een heel andere zaak

Dit is feitelijk door de wetgever verboden.

Het zou wenselijker zijn als in dit soort situaties, het in het auteursrecht gebruikelijke van toepassing zou zijn.

Het gewone burgerlijk recht zou hier afdoende in moeten zijn.

Daarbij moet wel de privacy van de afgebeelde persoon prevaleren.

Centraal staat hierbij, hoe de afgebeelde persoon het eigen lichaam ervaart, en hoe andere mensen diens lichaam ervaren.

Aspekten in de behandeling van een ontuchtzaak.

A: RELATIE OMSTANDIGHEDEN.

Onvrijwillige relaties, waarbij dwang, geweld en/of misleiding toegepast is; of vrijwillige relaties, waarop de criteria uit de COC-petitie van toepassing zijn:
de jongere zoekt het contact zelf, of speelde een actieve rol in het onderhouden ervan, of ontrok zich er niet aan ofschoon dit (m.n. doordat er geen misbruik werd gemaakt van het machtsverschil) mogelijk was.

Het medeweten of toestemming van de ouders.

Bij onvrijwillige relaties kan van directe medeplichtigheid van de ouders gesproken worden.

Uitspraken van OvJ De Wit duiden erop dat ook bij vrijwillige relaties, omdat de wet deze verbiedt, gezocht zal worden naar een mogelijkheid om ouders van medeplichtigheid te beschuldigen.

Afhankelijkheids-aspekten.

In het geval van formele relatie-aspekten kan van vrijwillig contact sprake zijn, met name als tot uitdrukking komt dat een jongere de ruiste heeft om zich aan het contact te onttrekken.

B: OMSTANDIGHEDEN WAARONDER AANGIFTE WORDT GEDAAN EN/OF ONDERZOEK START.

Tips uit de buurt.

Aangifte op initiatief van de ouders, na een klacht van de jongere.

Idee zonder klacht van de jongere.

Aangifte door ouders n.a.v. een politie-onderzoek i.v.m. andere aangiften.

Betrokkenheid van een vertrouwensarts, schoolarts, -psycholoog e.d.

N.a.v. een contact van de oudere met de politie i.v.m. eigen aangifte van door anderen begane strafbare feiten, zoals geweldpleging, chantage, bedreiging of andere vormen van eigenrichting.

De daders kunnen zijn: jongeren waarmee de oudere contact heeft; andere jongeren, ouders, buurtgenoten e.d.

C: VERHOOR EN NADER ONDERZOEK.

Zwijgrecht.

De politie kan U voor een verhoor oproepen, of van huis halen voor een verhoor.

U bent op geen enkele wijze verplicht Uw medewerking aan dit verhoor te geven.

Afhankelijk onder wat voor omstandigheden het "delict" heeft plaatsgevonden kan niet meewerken aan het verhoor nadelig werken, U kunt b.v. in voorlopige hechtenis worden genomen.

Belangrijk hierbij is dat als U besluit mee te werken aan het verhoor, U zich niet laat overdonderen of in-verwarring laat brengen.

Keuze van de advocaat.

Als de officier van Justitie van plan is U voor de rechter te dagen is een goede advocaat heel belangrijk.

Informeer eerst vooraf bij b.v. de N/V/S/H., belangenorganisaties, werkgroepen pedofilie, S.I.R., vereniging MARTIJN of andere pedofielvriendelijke organisaties in hoeverre ze U kunnen adviseren in deze.

Bij de keuze is de vraag voor Uzelf, in het eerste gesprek met de advocaat, belangrijk: 'ligt deze persoon mij; kan ik mijn vertrouwen aan deze persoon geven en komen onze ideeën wat betreft "ontucht-delicten" en de verdediging daarvan met elkaar overeen?'

Uiteindelijk kunt U straf van de rechter krijgen en gaat de advocaat in alle gevallen vrijuit en ontvangt zijn/haar honorarium.

U kunt desnoods een andere advocaat kiezen.

Beflvloeding door informatie die de politie in het verhoor geeft, b.v. de mededeling dat er een bekentenis van de jongere is, of een aangifte van diens ouders.

U dient er rekening mee te houden- dat de politieambtenaar er eigen ideeën op na houdt over pedofilie en "ontucht-delicten".

Als U voor Uw gevoel op een eerlijke manier een relatie met een jongere hebt gehad en het gevoel krijgt dat degene die U verhoort probeert U met zijn/haar mening, op een onbehoorlijke manier te intimideren, laat dan duidelijk merken dat U daar geen genoegen mee neemt. Deel desnoods mee dat U overweegt een klacht in te dienen tegen deze politieambtenaar.

Behoudt vooral het zelfrespect, daar u meestal te maken krijgt met politieambtenaren die óf bevooroordeeld zijn óf onvoldoende over pedofilie zijn geïnformeerd. Als de jongere daadwerkelijk een bekentenis heeft afgelegd is informatie over wat er bekend is van belang; vraag degene die U verhoort hiernaar en toets dit aan wat er naar Uw idee werkelijk is gebeurd.

Geef duidelijk aan wat in Uw overtuiging niet klopt aan de bekentenis van de jongere, die ook vaak bang gemaakt en gefintimideerd is.

Realiseert U zich ook, dat als U een eerlijke relatie met een jongere hebt gehad en U ontkent alles, dat U de jongere, die het waarschijnlijk ook moeilijk heeft, op dat moment voor leugenaar zet, wat bij de jongere extra schade kan veroorzaken. Het kan ook medebe-lend zijn voor de hoogte van de opgelegde straf.

Een bekentenis waarbij men aangeeft dat men het eigen gedrag ongewenst vindt, met of zonder hulpverlening.

Als U regelmatig of onregelmatig seksuele kontakten met jongeren hebt gehad, maar eigenlijk liever een volwassen partner heeft, Kan dit een mogelijkheid zijn.

Ook als U voornamelijk pedoseksuele gevoelens heeft kan de neiging naar boven komen om op deze manier te bekennen.

Ook in dit geval kan het echter nadelig werken, met name in de strafoplegging en bij eventuele recidive.

Het wel of geen verzoek om hulp is iets wat erg persoonlijk ligt. De hulpverlening is er meestal op gericht het ongewenste gedrag af te leren (aversietherapie) en niet op het aanvaarden en het leren leven met het pedofiel zijn.

Bekentenis waarbij men aangeeft geen gedragsverandering na te straven. U heeft Uzelf geaccepteerd als pedofiel en wenst zo te leven.

Er moet rekening mee worden gehouden dat dit het verhoor er voor Uzelf niet gemakkelijker op maakt. Juist met deze houding zult U mogelijk meer te maken krijgen intimidatie van degene die U verhoort.

Zaak is dus dat U vooraf zeker van Uw zaak bent en stevig in Uw schoenen staat. Goed geïnformeerd zijn over b.v. de onderzoeken die er de afgelopen 18 jaar zijn gedaan op het gebied van pedofilie en daardoor op een rustige manier een goed weerwoord naar degene die U verhoort, kan respect afdwingme, ook naar de rechter toe.

Verzoek tot hulpverlening en inschakeling van een getuige-deskundige. Verstandig is, U te laten informeren door de eerder genoemde belangenorganisaties, die wat meer zicht op deze zaken hebben en hen te vragen om hulp en/of bijstand. Het is daarom van belang in een zo vroeg mogelijk stadium hulp te vragen zodat met elkaar kan worden bekeken wat de mogelijkheden zijn.

Beroep op de toepasselijkheid van de criteria uit de COC-petitie. In situaties waar sprake is van van een vrijwillige relatie, waaraan de jongere zich kon onttrekken, kan de mogelijkheid worden onderzocht om met behulp van getuigen-deskundigen door de Hoge Raad te laten toetsen. Door wederzijds vrijwillige pedofiele relaties met behulp van getuigen-deskundigen te laten toetsen door de Hoge Raad is het mogelijk dat de pedofiele relatie op een positievere manier wordt bekeken. Ook publiciteit kan hier een bijdrage aan leveren. Nadelig voor de betrokken verdachte is wel dat er een hele lange weg, die moeilijk alleen gegaan kan worden, moet worden afgelegd.

Ontkenning op grond van een valse aangifte.

Ontkenning op grond van de verklaring dat het ontuchtbegrip niet van toepassing is.

Dit lijkt alleen te overwegen, indien de criteria uit de COC-petitie van toepassing zijn en er rekening mee gehouden wordt met de mogelijke precedent-werking als men bereid is tot toetsing door de Hoge Raad, een zeer langdurige procedure.

Bemoedigen van de reclasserings-instellingen.

In alle gevallen van "ontucht" zal de Officier van Justitie aan de reclasseringsvragen een voorlichtingsrapport over de verdachte te maken.

De verdachte kan zelf bepalen of hij/zij wel of niet wil meewerken.

Medewerking weigeren kan nadelig zijn, juist omdat, als er een goed rapport gemaakt wordt, U in ieder geval dingen kunt verduidelijken.

Wel dienen er vooraf een aantal zaken duidelijk te zijn. Men is niet verplicht, in tegenstelling tot Uw verhouding met de politie, om met een bepaalde reclasseringsambtenaar genoegen te nemen. Bekijk in ieder geval wat voor een persoon het is en in hoeverre hij/zij in staat is Uw mening te verwoorden.

Iemand die pedofilie niet kan of wil begrijpen werkt alleen maar in Uw nadeel. Spreek vooraf af dat U het rapport wilt lezen vóórdat het naar de Officier van Justitie gaat, zodat U onduidelijkheden in het rapport met de reclasseringsambtenaar kunt bespreken en eventueel kunt wegnemen.

Als U in verloopige hechtenis bent genomen komt al in het Huis van Bewaring een reclasseringsambtenaar die doorgaans alleen de lopende zaken, zoals werkgever inlichtingen, zorgen dat eventuele huisdieren verzorgd worden e.d., voor U regelt.

D: SANCTIEMOGELIJKHEDEN.

Gevangenisstraf en/of geldboete, eventueel (deels) voorwaardelijk.

Op dit moment worden, tenminste in 1 arrondissement, alle aan de Officier van Justitie bekend geworden pedofiele relaties vervolgd en voor de rechter gebracht. In veel gevallen, ook bij vrijwillig aangegeven relaties, die voor de rechter gebracht worden en waarbij de strafbare feiten bewezen verklaard worden, zal er een veroordeling volgen.

Afhankelijk van wat er feitelijk is gedaan kan men een geldboete (reken op minimaal f 1000,-) en/of een (zware) vrijheidsstraf krijgen. De vrijheidsstraf kan geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk worden opgelegd.

Al dan niet gewenste onderwerping aan hulpverlening.

De hulpverlening is er op gericht het ongewenste pedofiele gedrag af te leren en niet op het leren leven als pedofiel.

In de praktijk kan dit een aversie therapie inhouden, waarin op een mensonterende manier men Uw normen en waardenpatroon wil afbreken.

Er zijn echter ook vormen van hulverlening, waarbij relaties, die aan B.v. de criteria in de COC-petitie voldoen, in hun waarde gelaten worden.

Het is tenminste een recht om goed geïnformeerd te worden over de aard van de hulpverlening en de toe te passen therapieën.

Een besluit om wel of niet een bepaalde vorm van hulpverlening te aksepteren is afhankelijk van wat men wil, hoe men zich voelt, en van de mate van dwang die door de rechter wordt voorgeschreven.

We hebben het hier niet over TBR-maatregelen, waarbij van keuzevrijheid geen sprake is.

Omgangsverbod, straatverbod of verhuisgebod als gevolg van een civiele procedure.

Na een veroordeling door de strafrechter i.v.m. met het plegen van "ontucht" met een jongere, kan ook nog een civiele procedure worden aangespannen door b.v. de ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers van een jongere.

Onder andere kan op straffe van een dwangsom verboden worden nog verdere omgang te hebben met de jongere, of om nog in de buurt waar deze woont, of bij de school of vereniging die deze bezoekt te komen.

We gaan er voornamelijk van uit, dat de overheid de betreffende artikelen in de zedelijkheidswetgeving voorlopig niet verandert. Tevens wordt op verschillende manieren het beleid versoepeld (minder septs). Het lijkt nuttig om in eerste instantie te komen tot een duidelijke vorm van hulpverlening in gevallen, waarop de criteria van de COC-petitie van toepassing zijn, omdat een veelheid van deskundigen deze een goede maatstaf vindt. Er is reeds veel ervaring in hulpverlening bij diverse NVSH-werkgroepen pedofilie en de werkgroepen SIR in het zuiden. Uitbouw van de contacten tussen de werkgroepen en Martijn kan gericht zijn op de opbouw van een hulpverleningsnetwerk. Voornaamste functies daarvan in de belangenbehartiging voor leden kunnen zijn: het geven van advies bij de keuze van een advocaat, begeleiding van de rechtsgang, eventueel tot de Hoge Raad in gevallen die zich daarvoor lenen.

Dit discussiestuk is uiteraard niet volledig; andere suggesties zijn welkom.

Leeftijdsgrens blijft gehandhaafd voor seksueel contact met kind

VOLKSKRANT
27.8.88.

Van onze verslaggever
DEN HAAG — Het hebben van seksueel contact met jongeren beneden de zestien jaar blijft strafbaar. Het kabinet ziet er definitief van af de leeftijdsgrens in de zedelijkheidswetgeving te verlagen. Drie jaar geleden laaiden de emoties hoog op toen het kabinet aankondigde de leeftijd waarop seksueel contact met jongeren niet meer strafbaar is, te verlagen tot twaalf jaar.

Het kabinet besloot donderdag de zedelijkheidswetgeving op een aantal punten te wijzigen. Zo wordt verkrachting in het huwelijk of in enige andere relatie strafbaar en worden de artikelen tegen vrouwenhandel aangescherpt. De zo omstreden verlaging van de leeftijdsgrens is achterwege gelaten.

In het najaar van 1985 ging de voltallige ministerraad akkoord met de leeftijdsverlaging. In het wetsvoorstel dat voor advies naar de Raad van State ging, was de bepaling opgenomen dat sek-

sueel contact met een kind ouder dan twaalf jaar niet langer strafbaar is, mits er sprake is van vrijwilligheid. Het afdwingen van seksuele handelingen met giften of beloften zou strafbaar blijven. Evenals incest of seksueel contact in een andere relatie waarvan de jongere afhankelijk is.

Het kabinet had hier nog maar nauwelijks toe besloten, of de discussie brandde los. Het CDA en de kleine christelijke partijen waren fel tegen. Het argument was dat jongeren onder de zestien jaar nog niet in staat zouden zijn zelf te bepalen of en met wie ze seksueel contact willen hebben. Daarnaast vonden sommigen dat het ouderlijk gezag hierdoor wordt uitgehold.

In de VVD ontstond onenigheid over de verlaging van de leeftijds-grens. fractievoorzitter Nijpels vond dat het kabinet zich er nog maar eens over moest bezinnen. Het VVD-kamerlid Rempt vond de verlaging echter een goede zaak.

Minister van Justitie, Korthals Altes (VVD), had de steun van onder andere

het Landelijk Beraad van Chiefs Jeugdpolitie van Gemeente- en Rijspolitie. Volgens dat Beraad was volledige strafloosstelling van seksueel contact voor jongeren tussen de twaalf en zestien jaar niet meer in overeenstemming met de huidige maatschappelijke opvattingen.

Ook de Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC was voorstander van de leeftijdsverlaging. Volgens het COC was de leeftijds-grens van zestien jaar, die bedoeld was om jeugdigen te beschermen, zich tegen hen gaan keren. Jongeren onder de zestien die op basis van vrijwilligheid seksueel contact hebben, moeten niet langer in de angst leven dat wat ze deden strafbaar is, zo meende het COC.

Binnen een maand nadat het advies voor de wetswijziging naar de Raad van State was gegaan, kondigde Korthals Altes aan dat hij van de leeftijdsverlaging geen halszaak zou maken. Als een meerderheid van de Tweede Kamer de verlaging niet wilde, zou hij eronaf zien. Dat heeft hij nu definitief gedaan.

Gerechtshof geeft ruimere uitleg aan begrip kinderporno

11-10-'88.

Door onze redacteur
MARCEL HAENEN

AMSTERDAM, 11 okt. — Het begrip kinderporno in het wetboek van strafrecht dient ruimer te worden geïnterpreteerd dan door de rechtbank in Amsterdam wordt gedaan.

Dit is het standpunt van het gerechtshof in Amsterdam dat in een beschikking van 7 oktober stelt dat er sprake is van kinderporno als iemand onder de zestien jaar is afgebeeld „in een zodanige houding dat daarmee kennelijk het opwekken van seksuele prikkeling wordt beoogd”. De rechtbank oordeelde een half jaar eerder dat er pas sprake is van kinderporno als in een afbeelding „onevenredige nadruk op het geslachtsdeel wordt gelegd of dit wordt gemanipuleerd”. Naakt poseren van kinderen kon volgens de rechtbank op zich niet als een seksuele gedraging worden aangemerkt.

Het Hof komt tot zijn ruimere interpretatie in de strafzaak tegen een in Amsterdam wonende Amerikaanse fotograaf van wie vorig jaar een aantal foto's van blote jongens in beslag zijn genomen. De fotograaf werd gedagvaard wegens het openlijk tentoonstellen van kinderporno. De advocaat van de fotograaf, mr. W. van Bennekom, diende een bezwaar in tegen de in zijn ogen onzinnige dagvaarding omdat er geen sprake kon zijn van kinderporno. Het materiaal betrof artistieke foto's die in een Amsterdamse galerie zouden worden geëxposeerd.

Het afgelopen jaar hebben de rechtbank en het hof zich gebogen over de vraag hoe het in 1986 ingevoerde kinderporno-artikel (Art. 240b) dient te worden verstaan. De concrete strafzaak moet inhoudelijk nog worden behandeld.

Ingrijpend

Advocaat Bennekom denkt dat de wijde uitleg die nu aan het begrip kinderporno is gegeven „zeer ingrijpende” praktische gevolgen zal hebben. „Tientallen tijdschriften en publicaties waarvan de makers en verspreiders zich tot dusverre veilig waanden, gaan nu binnen het bereik van het strafrecht vallen”, meent Bennekom.

De randsman zal in cassatie gaan bij de Hoge Raad omdat de uitleg van het hof veel verder zou

gaan dan de bedoeling is van de wetgever. „In de Tweede Kamer heerste bij de behandeling van dit artikel de mening dat de bedoeling van de fotograaf geen rol moet spelen bij de beoordeling van materiaal. Hier is sprake van het tegendeel: het hof geeft een subjectieve maatstaf”.

Officier van justitie in Amsterdam, mr. L. de Wit, spreekt van een juist oordeel van het Hof. De nu gegeven uitleg komt letterlijk overeen met het standpunt van de werkgroep De Wit die minister Korthals Altes van Justitie vorig jaar aanbevelingen deed over de opsporing en vervolging van kinderporno. „Het belangrijkste is nu dat het hof van oordeel is dat een gedraging waarover de wet spreekt niet impliceert dat het perse moet gaan om foto's waarop meer personen te zien zijn”.

De vereiste subjectieve maatstaf zal volgens de officier van justitie in de praktijk geen problemen opleveren. „De ervaring laat zien dat vrij gemakkelijk het onderscheid is te maken tussen normale naaktfoto's van kinderen en materiaal waarbij duidelijk is dat de bedoeling van de maker niet fris is omdat hij bepaalde mensen seksueel wil prikkelen.”

De Utrechtse officier van justitie, mr. R. Behling, spreekt eveneens van een uitleg waar goed mee te werken. Voor het lopende onderzoek naar de Utrechtse kinderpornozaak, waarvoor nog steeds drie verdachten vastzitten, is de nu gegeven interpretatie niet echt van belang omdat de hier in beslag genomen naaktfoto's en films volgens Behling zonder meer als kinderporno kunnen worden aangemerkt. Op het in beslag genomen materiaal is onder andere te zien hoe jongens van gemiddeld twaalf jaar elkaar seksueel bevredigen.

Behling zegt dat het onderzoek zich inmiddels ook richt op de vraag „of Nederlanders iets gedaan hebben met kinderen in het buitenland”. Bij het bekijken van het materiaal is de politie gestuit op een videoband met naaktopnames van kinderen gemaakt in de Filipijnen. Volgens Van Bennekom, tevens advocaat van de gearresteerde Huizense fotograaf, heeft zijn cliënt bekend één keer een film te hebben opgenomen op de Filipijnen. Hij zou echter niet hebben geweten wat er met die opnames is gebeurd.